

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona
Egészévre	12 . . .
Videkre: Negyedévre . . .	5 . . .
Egészévre	20 . . .

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

A halál után.

— június 16.

(gr.) Nincs arra kedvünk, hogy ma is a politika fordulásai, hitvány emberek, a haza szerelme helyett apró érdekeik szerint irányuló egyének működése felett töprengjünk.

Nagy halottunk van nekünk. Az ő élete megtaníthatta arra az uralkodóházat, hogy mily dicsőséges érzés a magyar nemzet szeretete. Az ő élete káprázatos álomkép gyanánt csillogtatja a nemzet előtt azt a boldogító viszonyt, melyben az uralkodóház tagjait és a nemzetet a szeretet széttephetlen láncái fűzik együvé. Az ő pályáját valóban a magyar haza szeretete irányozta.

Meghalt József főherceg. Miért ne foglalozzunk e percben még az ő kiszünetelt szellemével?

Csak néhány napja még, hogy lelke átköltözött a halhatatlanság világába, a hol a királyok királya, Mindenható Atyánk trónja körül, nem királyi hercegek foglalnak helyet, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus, az ő fia, mindnyájunk legigazabb barátja. A ki e földön jó volt és igaz, az lakozik az ő közelében fent az éghen. Közöttük foglal helyet bizonyára ő, a ki sohasem volt egyéb, mint jó és igaz ember.

S a válasznak már e rövid ideje után is tapasztalunk valami bántót, valami fájdalmasat. A nemzet nem gyászolja oly mélységes fájdalommal nagy halottját, József főherceget, a mint azt várhattuk volna.

Nem akarjuk azonban halátlansággal vádolni a magyart. Nem halátlan a nemzet összesége, csak csalódásaink, kiábrándulásaink négy évszázad óta tartó, hosszú láncolata vegyit háborító vonásokat a gyász kiengesztelő hangulatába. Mintha nem is lenne elég egyetlenegy igaz embernek tisztá, nemes pályája annak a valóságnak teljes egyensúlyozására, a mit József királyi herceg vérsége vétkezett ellenünk. A súlyos nemzeti válság is oly rohamosan üzi, hajtja, zaklatja az embereket, hogy szintén érkezésük sincs arra, hogy a gyász és a hála könnyét nyugodt

magabaszállással sirják el a legmagyarabb királyi herceg sirjánál.

Formaságokból áll ki a gyász, sok lesz a formaság a temetésen. Pedig bármily fényesek a formák, mit sem érnek, ha tartalmatlanok. Lam, a hírlapok gyásza sem áll a kellő magaslapon. Egy részöket az egyházpolitika emlékei teszik elfogulttá, a másik rész egy hasábot sem szeretne elvonni a szenzáció éhes bálványától. Adjuk ki hát a halottnak a néhány frázist, a kisebb méretű gyászkeretet és nyomasuk le a lekszikonok adatait, aztán — Isten hírével! Végeztünk egymással!

Ez a kor fásultságának, a zaklatás és gyötörtetés visszahatásául jelentkező közönyének a jele. Ki segíthet ezen?

Hanem aztán tapasztaltunk olyat is, a mit egyenesen a rut halátlanság lapjára kell felírunk.

Azt, a mi a főrendiházban történt..

József királyi herceg a hazafisága mellett igazi nagy ur és mély vallásosságú férfi emlékének megtiszteléséről, dícsőítéséről volt szó. Megjelent pedig a nevezetes gyűlésen összesen 18, mond tizenyolc főrend. A főpapi karból azonban — egyetlenegy ember sem szakította félbe nyaralását ilyen jelentéktelen valamiért.

Értjük, értjük Önöket, nagyméltóságú, méltóságos és főtisztelendő főrendek!

József ur királyi herceg volt, de immár halott királyi herceg. Nem szólít meg többé senkit e világon fejedelmi leereszkedéssel, nem szolgál pártfogalással, nem segít senkit sem primási, sem érseki, sem püspöki székbe. Talán az udvarnak is kedveskednek ezzel a bűvös maguk tartásával. Tüntetésnek vétetnék a nagy magyar királyi herceg után való bankódás, mikor nagyobb becsben állanak az éppen ellenkező szivekkel versenyző nagy magas uraságok. Lesz még udvari bál, ekkor majd megjelennek ők teljes számmal..

Tüntetés a halál után! Minden alakjában becsmérlni való. De hát ti, nemzeti hősök, nemzeti küzdelmek vezérei, nem gondoltátok, hogy a mikor

az egyedül való magyar királyi herceg sirba költözik, akkor legalább ti gyászoljatok, ti sorakoztassátok egyetlen óriási gyászmenetté az egész nemzetet, hogy a többiek, a nem magyarok, a magyarnak ellenségei, ebből igen-igen nyomós következtetéseket vonhassanak le!

De mindegy. Valamikor azt mondták a magyarról, hogy az élőket ugyan megkövezi, éhen engedi veszni, de temetni . . . ahhoz fenségesen ért. Jaj azoknak, a kik valamikor elvették az élőkbe vetett bizalmát és reménységét, most végre megfosztották a méltó gyász és az illo kegyelet erényeitől is!

Politikai hírek.

— **A darabontok fizetése.** A képviselőház igazságügyi bizottsága Polonyi Géza elnökletével tegnap délután tartott ülésén megválasztotta a képviselőháztól elébe utalt ügyek előadóit. Glesswein Sándor a párbaj büntetésének szigorítására vonatkozó indítványának előadója Visontai Soma lett, míg Perczel Dezső volt házelnököt az ugynevezett darabontok költségeiben elmarasztaló házhatározat miként való végrehajtása iránt adandó véleményé Holló Lajos. Az elnöklő Polonyi Géza figyelmezteti a bizottságot a második kérdés közjogi jelentőségére, melyre precedens nincs és éppen ezért a bizottság véleménye elvirányító lesz a tekintetben, vajjon a képviselőház a maga háztartásában szuverén hatáskörben mozog. Határozata közvetlenül joghatálytal bir e és ez miként érvényesüljön, vagy pedig a bíróság jogsegélyére szorul és ez esetben ennek felülvizsgálata alá kerüljön.

A nagy válság.

A Fejérváry kabinet kinevezése.

— június 16.

Fejérváry Géza báró lakásán tegnap este tanácskozás volt, amelyen résztvett az új kabinet valamennyi tagja. Megfogalmazták a képviselőház elé terjeszte de deklarációt és ezzel aztán befejezték a kormánykinevezés összes előkészületeit.

Fejérváry Géza báró ma reggel 8 órakor Bécsbe utazott. Még a mai nap folyamán kihallgatásra megy a királyhoz és ez alkalommal felmentik öt katonai rangja alól. Ezt követni fogja a régi kormány távozása.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szert hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellett nyugtat és testhelyet, elhívóítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellomen szaga jó és a gyerekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantti céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájco)

Tisza István gróf csütörtök reggel érkezett Budapestre s alkalmasint a kormány összes tagjaival még a mai nap folyamán Bécsbe utazik. Ez esetben holnap lesznek a kihallgatások és holnapután vagyis szombaton megjelenik a hivatalos lapban a kormány megleghangu bucsuztatása.

A M. T. I. értesülése szerint az új kormány eskütétele vasárnap lesz. Ezt tehát meg fogja elfzni a kinevezés. Ezzel szemben Justh Gyula, a képviselőház elnöke úgy nyilatkozott, hogy az új kormány kinevezése és eskütétele az ő értesülése szerint József főherceg temetése miatt halasztást szenved és kedd vagy szerda előtt aligha fog megtörténni. Ezt fogja követni az eskütétel s azután a Házban való bemutatkozás.

— Mikor lesz a bemutatkozás? — kérdezte egy újságíró Justh Gyulától

— Hivatalosan erről még nincsen tudomásom — válaszolta a képviselőház elnöke. Azt hiszem, hogy a jövőhét dereka előtt aligha fog megtörténni. Egyébként pedig a Házat nem hívom össze, mindaddig, míg az új kormány nem nyilatkozik, hogy kezei között van a királyi kézirat és be óhajt mutatkozni.

Justh Gyulától megkérdezték azt is, hogy mi igaz abból a hírből, mely szerint ő kijelentette volna, hogy 24 órán belül megszakit minden társadalmi érintkezést az új kormány tagjaival? Just Gyula ezt válaszolta:

— Ebben a kérdésben nem így nyilatkoztam. Mászt mondtam. Beszélgetés közben szóba került az a hír, hogy az új kormány tagjai ellen társadalmi bojkott készül. Az én hitem és meggyőződésem szerint azok, akik erre a kormányalakításra vállalkoznak a nemzeti ügy kifejlesztését elhalasztották és megakasztották, legalább egy esztendőre. Ha tehát a társadalom éreztetni akarja velük, hogy mit cselekednek, ezt a magam részéről helyeslem, ámbar én hivatalosan — sajnálatomra — kénytelen vagyok velük érintkezni.

A képviselőház elnöki szobájában tegnap délelőtt 10 órakor tanácskozás volt, a melyen Justh Gyula elnökön kívül résztvet-

tek: Vojnits István b. a szabadelvűpárt részéről, Kossuth Ferenc a függetlenségipárt részéről, Bánffy Dezső b. az ujpárt, Molnár János a néppárt és Darányi Ignéc » diszidens csoport részéről. Egy órai tanácskozás után megállapodtak, abban, hogy a képviselőház legközelebbi ülése szombaton e hó 17-én déli 12 órakor lesz. Egyedüli tárgya József főherceg halála feletti részvét kifejezése és a temetésen való részvétel iránti intézkedés.

A képviselők ezen az ülésen fekete ruhában jelennek meg.

A képviselőházban Justh elnök elparentálja József főherceget, akinek emlékét jegyző könyvbe iktatják. Azonkívül részvétiratot intéznek az özvegyhez és József Ágost főherceghez. A koporsóra diszes koszorút helyeznek s a hétfőn délután 4 órakor végbemenő temetésen testületileg résztvesznek. Gyülekezés hétfőn délután 2 órakor a képviselőházban.

*

Budapestről táviratozzák nekünk: Bécsből jelentik, hogy Fejérváry Géza báró ma délben odaérkezett és délután fél kettőkor másfél órai kihallgatáson volt a királynál. Fejérváry a Burgból Burián lakására hajtatott, a hol Fejérváry kijelentette, hogy a kabinet alakítás befejezést nyert. A király Fejérváryt formálisan megbizta a kabinet vezetésével. Ezután bemutatta azt a deklarációt is, a melyet kormánya a képviselőházban előfog terjeszteni.

Hír szerint az új kormány szerdán délelőtt mutatkozik be a képviselőházban, délután pedig a főrendiházban.

A pártok hétfőn tartanak értekezletet, a melyen állás foglalásukat kifejtik.

Az új kabinet kinevezésére vonatkozó királyi kéziratok a hivatalos lap hétfői számában fognak megjelenni. — Kedden a távozó miniszterek elbucuszának a tisztviselőktől és az új kabinet tagjai azonnal elfoglalják hivatalaikat. Az új miniszterek, kik a szabadelvűpártnak tagjai kilépnek a párt kötelékéből. Érdekes, hogy ő felsége magróf Károlyi Györgyöt kihallgatáson fogadja.

Politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy ez a kihallgatás összefüggésben van azzal, hogy Károlyi György a felség személye körüli miniszter lesz.

József főherceg halála.

— június 16.

József Ágost főherceg és Augustza főhercegnő tegnap délelőtt fél 10 órakor Fiuméből Budapestre érkeztek a kísérettel. — Ugyancsak tegnap reggel jött meg dr. Szegedi Maszák Aladár kormánytanácsos is, a ki külön abból a célből hivatott Fiuméba, hogy az elhunyt főherceg végrendeletét átvegye. A kormánytanácsos délelőtt fél 11 órakor hosszabb kihallgatáson volt József Ágost főhercegnél.

A temetés.

Az elhunyt főherceg holttestét az enterprise emberei szombaton reggel külön vonaton hozzák Budapestre. A szarkofágot nem esomagolják be, hanem a waggonban felállított katafalkra helyezik.

A külön vonat szombaton este, e hó 17-én fél 9 órakor érkezik meg a déli vasut érkezési oldalára. A halottat ezután a Krisztina köruton, s Attila köruton keresztül az új Szerpentina uton viszik föl a várba. A menetet nyolc lovas rendőr nyitja meg, utánuk halad két udvari lovász lóháton, egy udvari fullajtár lóháton, egy udvari főbiztos kocsin, egy udvari biztos lóháton, egy két fogatu udvari kocsit a két kamarással, egy kétfogatu udvari kocsit az udvarnaggyal és az elhunyt főherceg főudvarmesterhelyettesével, majd két udvari lovász lóháton lámpással. Ezután következik a hat fogatu fourgon a koporsóval, melynek jobb oldalán hat darabant csendőr alabárdal, baloldalán hat testőrlovas kivont karddal halad, mind a két oldalt a testőrtisztekkel. A halottas kocsit követi a felvigyázó személyzet, két udvari lovász lóháton lámpással, hét fogatu négyülékes udvari kocsit, melyben az elhunytnak kamarai cselédsége foglal helyet. A fogat után honvédszárlovasság következik. Az egész utvonat mindkét oldalán az első honvédszárlovazred lengénysége áll sorfalat.

A mint a menet a Szent-István templom elé érkezik a koporsót udvari lakájok beviszik a templomba, a hol azt az átvétel után a ravatalra teszik, s a templomot bezárlják.

A ravatalt vasárnap e hó 18-án 9 órá-

Szent igazság.

A hirneves író, minekutána hevesen összeszóalkozott neje öngyűlöletével, dolgozó szobájába sietett, hogy íróasztala mellett keresse meg azt a boldogságot, amelyből neki oly kevés jutott. A hirneves író mindig így gondolkozott, ha a házasság zivatara elvonultak feje fölött. A kedvezőtlen időjárás után ép úgy, mint máskor, most is kisütött a nap, az asszony megjelent az ajtóban.

Perecekig tartó néma csönd.

Mindenikben önérték és büszkeség, a mely sokáig nem juttat szót az ajkakra. A kölcsönös jégkéreg azonban megtört, mihelyt az egyik szólani kezdett.

— Uram — szólt az asszony — ha én önnek volnék, előbb megenném az ebédemet és csak azután haragudnék.

— Nem vagyok éhes — volt a rideg válasz.

— No jó, de azért mégis meg fog éhezni. Siessen, lássa én a jó feleség minden gyengédségével hívom és aztán haragudjék. Ámbar most is csak azt ismétlem, nincs igaza.

— Hagyjon magamra, mert az igazmondásával újra idegessé tesz.

— Tudtam, hiszen ön egyebet se tud, csak hazudni, talán akkor se mondott igazat, mikor két év előtt irtózatosszerűen be-

szólt. És én, a bolond, ha kétkedtem is eleinte, mégis elhittem. Hinnem kellett, mert ugyszólván belém szuggerálta, hogy szeret.

— Ugy kérem, hagyjon el. Mondom, nyugalomra van szükségem, és nincs időm, hogy önnel a jelen helyzetben arany igazságokról vitatkozzam. Mondja kérem, végre is mit kíván.

— En? Semmit. Kacagom önt, sirok magamon és arra kérem, folytassa az ebédjét, mert a leves kihül.

— Szóval ön ma mindenáron kedves akar lenni hozzám és ebédelni kerget. Legyen. Megyek, tartson velem.

Az író gyorsan bekanalazta a levest és az ebédelés szó nélkül folytatta az utolsó fogásig. Megint az asszony kezdte a beszédet.

— Majd, hogy elfelejtettem. Az ön léhaságának idejéből, fiatalemberkori éveiből ma ismét egy írást kézbesítetek.

— Micsoda írást?

— Csekélység, szóra se érdemes — gondolja ön — egy árverési hirdetés.

— Ez tényleg nem érdemel szót.

— De igenis érdemel. Ennek a könyvelmü gondolkozásmódnak vagyok én áldozata.

— Mennyiben?

— Még kérde? Hiszen esküvőnk után

két hétre végrehajtó járt a lakásunkon, de ön még akkor se mozgatta meg a fülét.

— Azt mondja tán, hogy nem fizettem?

— Azt nem mondom. Jó is lett volna, ha nem fizet, hiszen az a hires munkája, a melynek azt is köszönheti, hogy én a feleséges vagyok, tisztességes anyagi sikerrel járt.

— Ez igaz és szép, hogy elismeri.

— De uramisten, milyen naiv is voltam én. Elolvastam egy regényt, amelynek szerzőjéről dicsőhymuszokat zengtek az újságok és belészerettem halálosan. — Minden azért volt, mert rajongtam a szépért. Ismertem az író és a felesége lettem. Oh, ha akkor lett volna az az eszem, amelylyel most rendelkezem!

— Sajnálja tán, hogy nőm?

— Sok tekintetben van okom sajnálni.

— Nem szeretett?

— Azt nem mondom. Imádtam és szerettem most is, de ön, uram, ön, ön hazudott. Sohase szeretett.

— Kacagni való, hát ugyan tud esetet, a mikor egy percig is bebizonyosodott volna, hogy nem szerettem?

— Oh, de hány esetet tudnék.

— No hát most ön hazudik. Minden, minden, amit ember el tud képzelni, hamis bálvány lehetett előttem, de ön, az ön szerelme szent igazság volt és lesz.

tól 12 ig, 2—5 óráig, hétfőn 9 órától 12 ig tekintheti meg a közönség.

A temetés hétfőn délután 4 órakor megy végbe.

A képviselőház részvéte.

A képviselőház szombaton déli 12 órakor ülést tart, amelynek egyedüli tárgya József főherceg elhalálozásának bejelentése lesz Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél tegnap délelőtt 10 órakor megjelentek a képviselőház pártjai részéről Bánffy Dezső báró, az újpárt elnöke, Darányi Ignác, a disszidensek körének elnöke, Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke, Zichy Aladár grófnak, a néppárt elnökének megbízásából Molnár János apát és Vojnits István báró, a szabadelvű párt alelnöke. Ez értekezleten alapították meg, hogy a képviselőház szombaton, június 17 én déli 12 órakor ülést tart, melynek egyedüli tárgya József főherceg halálának bejelentése és az erre vonatkozó határozat meghozatala, valamint a temetés alkalmával szükséges intézkedések megtétele lesz.

A megállapodás szerint az elnök fogja a halálesetet a főherceg érdemeit méltató szavak kíséretében bejelenteni s javasolni fogja, hogy a megdicsőültnek érdemeit a képviselőház jegyzőkönyvébe iktassa, részvétét az elnökség útján alkalmas módon úgy az özvegy főhercegnővel, mint József Ágost főherceggel közölje, a ravatalra koszorút helyezzen s a temetésen testületileg jelenjék meg.

Az egyes pártok részéről nem lesz fel szólalás.

A temetés hétfőn délután 4 órakor lévén, a képviselők aznap 2 órakor gyülekeznek a Házban s onnan mennek testületileg a budai királyi várpalotába.

Ugy értesülünk, hogy a képviselőház szombati ülésén a Ház tagjai feketében fogának megjelenni.

Üdvari gyász.

Bécs, jun. 15. József főhercegért a 4 heti üdvari gyászt rendelik el, mely jun. 19-én kezdődik.

Az akadémia részvéte.

A Magyar Tudományos Akadémia, melynek József főherceg igazgatósági és tisz-

teleti tagja volt, tegnap délben rendkívüli elegyes ülést tartott, melyen a tagok rendkívül nagy számmal vettek részt, ezzel is kifejezve részvétüket az Akadémiát is ért nagy veszteség felett. Az elnöki székben Gyulai Pál és Heinrich Gusztáv főtitkár között, Kautz Gyula titkos tanácsos, másod-elnök foglalt helyet, a ki megleghangu beszédet intézett az egybegyűlt akadémiai tagokhoz.

Indítványára elhatározták, hogy József főherceg emlékét és érdemeit az Akadémia körül jegyzőkönyvében megörökítik, a ravatalra koszorút helyez az Akadémia, a ténylesen képviselteti magát, a fenséges családhoz részvétiratot intéz. A főherceg arcképeinek megfestése dolgában évi nagygyűlés határoz.

A kamara közgyűlése.

— június 16.

A kereskedelmi és iparkamara tegnap közgyűlést tartott, Szabó Kálmán kamarai elnök vezetésével. Előadók: Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Dezső s. titkár, dr. Rácz Lajos fogalmazó.

Napirend előtt az elnök meleg szavakkal emlékezett meg József, a legmagyarabb kir. herceg gyászos elhunytáról.

A tárgysorozat elején az elnöki előterjesztések során szomorúan vette a közgyűlés tudomásul a szegedi kamara kiváló titkárának: Kulinyi Zsigmondnak halálát; emlékét jegyzőkönyvébe örökítették meg.

Az árvagyermekeknek a kisiparosoknál elhelyezése és ipari pályára nevelése érdekében a kereskedelemügyi és belügyi miniszterek intézkedéseit a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul.

Az Osztrák-Magyar Bank fiókjainak kamarai illetékfizetési kötelezettsége, mely régóta vitás kérdés volt, végre megoldást nyert, a Bank illetékfizetési kötelezettsége megállapítva van.

A kereskedelemügyi miniszter újabban ismét több ipari vándorszaktanfolyamot engedélyezett a kerületben; így a karcagi cipésztanfolyamot, mely szép sikerrel zárult; a közel napokban, részint július hóban nyílnak meg Szatmárnémeti a cipész és a szabó tanfolyamok, a jászberényi cipész, törökszentmiklósi szabó a turkevei szabó és a nagy-károlyi cipésztanfolyamok. E tanfolyamok iránt mindenütt igen nagy az érdeklődés, eredményük pedig a szakképzettség fejlesztése mindinkább tapasztalható.

A kamara támogatólag lépett fel érdekeltségéből eredő azon panasz mellett, hogy egyes helyeken a közkereseti társaságok tag-

jainak a virilis-jegyzék összeállításakor társaság révén fizetett adók beszámításánál sérelmes határozatokat hoznak, jogos adóbeszámításukat nem fogadják el. A kamara memoranduma folytán s közigazgatási bíróság a kamara nézetét elfogadva, a panaszt tevőknek adott igazat.

A három évenként újraszervezett országos szeszadó-szaktanácsba a kamara képviselőiül megválasztottak Fürst Odón (Debrecen) és Széll Mihály (Kisvárdá.)

A temesvári hetedik hadtest hadbiztoságánál tartandó élelmiszer szállítási versenytárgyaláson a kamarakerület esetlegesen felmerülő érdekei képviselőjét a temesvári társkamara válalta el.

A kamara hatvanutcai székházának eladása befejezve, az elnökség az ügy teljes lebonyolításával megbízott, utasítást nyervén a vételár hovaforrására és elhelyezésére.

A pünkösöd előtt rendezett szalmafonókiállítás mindenképpen sikerrel járt. A közönség rendkívüli érdeklődést tanúsított, a vételkedv oly élénk volt, hogy a kiállítás gazdag anyagát már első két nap nagy részt hordták. A sikeres anyagi eredményen kívül a szalmafonótanfolyamok vezetőinek is számos okulásul szolgált a kiállítás, a tanfolyamok irányítása és foglalkoztatása tekintetében.

Bemutata az elnökség a titkári hivatal által készített évi jelentést, mely az eddigi rendszertől eltérő, amennyiben első részében a kamara múlt évi működésének részletes képét adó évkönyvet tartalmaz, másik felében a szokásos évi jelentést adja a kerület közigazgatási viszonyairól.

Az ügyszorgalomról előterjesztett titkári jelentés után a kamara előterjesztéseire nyert miniszteri elintézkedések jelentettek be; ezek között a vidéki terménykereskedőknek az állami terménybevásárlásoknál mellőzése miatt való panaszára nyert válasz, mely megnyugtató lehet. Továbbá a cumulativ cheque módosítása, a gyáripari hitelszövetkezet támogatása, többrendbeli manetrendpanasz és módosítás ügyében nyert elintézése után az államsegélyes elintézkedések jelentettek be. Ismét több kerületbeli iparvállalatnak engedélyezett a kereskedelemügyi miniszter gépeket és egyéb állami segélyeket.

Ezután elnök bejelentette a kamara által kiírt és döntésre a közös bizottság hatáskörébe utalt tanulmányutazási, munkás jutalmi ösztöndíjpályázatokat következő eredményét: a 600 korona állami ösztöndíjat Neubauer Sándor debreceni sodronymű készítő segéd.

— No hát, ha így van, erre a szent igazságra tegyen komoly fogadalmat, hogy megváltozik. Fogadja meg, hogy a léhaság leghalványabb árnyéka sem fér ezentúl magához.

— Felfogadom.

— Ez nem elég.

— Nos?

— Fogadja meg azt is, hogy az én közbeszólásaimat éppen olyan szent igazságnak tekint, mint a milyen a szerelme.

— Ugy leszen.

— Elvárom, mert, hogy őszinte legyek, komolyan mondom, feltettem, hogy másképpen fogok gondolkodni.

— Hogyan?

— Tudom is én, valahogy úgy, mint sok más olyan asszony, akinek ha nem is ír a férje, de úgy segít a baján, a hogy tud.

— Kérem, ne foglalkozzék ilyen gondolatokkal, ez nem magához illő.

— Ugyanigy nem illő az ön léhaszkodása az én lelkemhez.

— Fejezzük be ezt a témát. Apropos, most jut az eszembe, hogy a kiadóm ma nagyon életrelvő eszmét pendített meg. Mit szól hozzá?

— Nos?

— Fennjártam nála, hogy a nem rég megjelent regényem keletéről értesüljek és

azt felelte, hogy nem vált be úgy, a hogy gondolta. Ez megdöbbentett.

— Nos, Nos?

— Erre a társalgásunk végén eimondta egy ötletét. Ezt, anyagi oldaláról nézve, pompásnak találtam. Engem, mondom, nagyon, de önt még jobban érdekli.

— Mondja hát.

— Arról van szó, hogy valami szenzációval lépünk a nyilvánosság elé.

— Nos és —

— Attól függ, hogy meg tudok-e önnel egyezni.

— Mi az?

— Nem is merem elmondani, mert az előjáték nem sikerült.

— Nem értem.

— Hát, hogy megértse: arról van szó, hogy regényem anyagi sikere érdekében hagyjuk el egymást.

— Tessék?

— No igen. Hát mit gondol, miért próbáltam meg ma a házibékét megbontani?

Csupán azért, hogy meglássam, vajjon mit szólana ön, ha mesterkéltén bár, de azzal álltam volna elő, hogy váljunk el. Ez lett volna az a szenzáció, a mely a regénynek tizennyolc-husz kiadást teremt rövid néhány nap alatt. Az újságok azt írták volna, hogy ez a híres író, kinek regénye nemrégiben olyan nagy sikerre vergődött —

válík feleségétől. Most egy újabb regényt írt, a mely ennél és ennél a kiadónál jelent meg. A hír megteszi hatását és mi gazdagok leszünk, mert hát komolyan nem válunk el. Nos, mit szól hozzá?

— Szamárság. Esztelen ön és hülye a kiadója.

— Tudtam.

— Hallatlan, ön még erre is képes volna. Tehát ez is azt bizonyítja, hogy hazudott, ismét meghazudtolta a szent igazságot. Ujra léha, az a léha fráter, a ki volt, a ki elfelejtette, hogy mit fogadott. És ön jó lélekkel megtenné ezt?

— Az író nem felelt.

— Nos?

— Megtenném, ha ön beleegyezik.

— Scha! Ugy-e, önnek ez a szent igazság?

— Node csak nem hiszi, hogy komolyan mondtam?

— Most már mindent elhiszek.

Az asszony haragtól szikrazó szemekkel hagyta el a szobát és az író felsőhájtott:

— Mit, igazság, aranyigazság, nincs igazság. Igazság a pénz!

Es rágyújtott egy cigarettára.

Balassa Sándor.

4. drb. 300 koronás kamarai ösztöndíjat.

Káldor Illés szolnoki keresk. ifju.

Mayor Gyula debreceni vaskereskedő segéd.

Krausz Lajos debreceni lakatos segéd.

Sipkovits Béla m.-szigeti ávegező segéd kapták meg.

A munkás jutalmak közül az 5 drb. 100 koronás alkalmi jutalomra Kazay József debreceni gőzmalom munkást, Haselmayer Lipót debreceni szabó, Rumán Ferenc nagybányai cipész, Tessenyi János munkási asztalos segédét és id. Proschek Károly dolhárókamezei vasöntő munkást ajánlotta a kamara, a 6 drb. 50 koronás kamarai jutalmat pedig:

Beneze István szatmári malommunkás, Csíszár Sándor debreceni kefégyári munkás,

Hoffmann Gyula debreceni érekoporsógyári munkás,

Fehér József nyirbátori olajgyári munkás,

Völsker Ottó máramarosi nyomdász,

Beeski Ignác kunmadarasi asztalos munkásnak adományozta.

A debreceni ipari munkaközvetítő felállítására tekintetében a közgyűlés a titkár tanulmányai alapján azon javaslatát terjeszti a miniszter elé, hogy a törvényben valamennyi kamara területén felállítandó intézet helyett a miniszter ur 5-6 nagyobb kamara székhelyén (ezek között Debrecenben is) állítsanak fel ily intézetet, siker ezen intézektől csak akkor várható, ha valamennyi fióknak az egész ország területére terjed működése, másrészt pedig az előirányzott kormányi hozzájárulás határozottan osztható szét kevesebb intézet között.

Az ipari munkaidők, kereskedői zárórák és a segítségnyújtás napközi szünetei tárgyában a kamara kerületéből begyűjtött adatok felterjesztését, melyeket a miniszter ur az ipartörvény revíziója alkalmából kért be, a közgyűlés jóváhagyó tudomásul veszi.

Több vasuti ügyet tárgyalt ezután a közgyűlés, így a máramarosszigetiek kérelmét lerakodó vágány építéséért; egyik kefégyár kérését a meszelők szállítási díjszabásának módosításáért; továbbá azon visszaszámításra, hogy a vasutak nem akarják megengedni, hogy a szállítók a ládákra üzleti céget jelző bélyegzőjüket rányomhassa, holott ennek eltöltésére semmi alap nincsen; végül támogatja azon kívánságot, hogy a telefonbérleteknél módosítsák a jelenleg naptári félévhez kötött határidőt és ha a bérletminimum félévben megmarad is, az a jelentkezőtől számitassék, továbbá, ha valaki félévben túl néhány hónapra még fenn kívánja a kapcsolatot tartani, megkaphassa.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek azon mozgalmát, hogy a puhafára vonatkozólag is a métermérték használata tétessék kötelezővé, a kamara helyesli és azt támogató felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

A magyar papirgyárak vizjelzést ismertető füzeteket a kamara széles körben küldi szét kerületében, hogy így a magyar papirgyártmányok fogyasztását előmozdítsa.

Az építőmesterek saját számlára, eladás céljából épített házaiknak, melyek még telekkönyvileg kiténtetve sem lettek, a 4, 3 százalékos adásvételi illetékfizetés alul mentességéért a soproni kamara által indított mozgalom pártolása határozottat el.

A szulypátnak a szappan és festékgyártásnál használata ellen a nagyváradi kamarának felterjesztéséhez csatlakozik a kamara.

A debreceni iparos tanonc iskolában a nappali oktatás behozatalát szükségesnek látja.

Több vásár-vám és helypénz ügyben maondott véleményét még a közgyűlés, ugyancsak szintén nagyszámú ipari, kereskedelmi jogi kérdésben.

A Magyar Védő Egyesületnek a magyar iparkészítmények védelme érdekében indított mozgalmát és e célból alkalmazandó eszközeit, mint egyesületi védő-jegy, kirakati

védőtábla, címtár stb. helyesnek látja és minden erkölcsi támogatással elősegíti a kamara.

Néhány szatiskolai és egyleti segélykérvény intéztetett még el és a közgyűlés, a vidékről is nagyszámmal bejött tagok kiartó érdeklődése mellett késő este ért véget.

Ifjuság és politika.

— június 16.

A lefolyt nagy nemzeti küzdelem közepette számtalanszor olvastuk, hogy a főiskolák ifjusága különösen a fővárosban érzelmei szerint foglalt állást a nemzeti álláspont mellett.

Valahányszor ilyesvalami történt, mindig hallottam hangokat, hogy mi köze van az ifjuságnak a politikához? Hogy ne politizáljon az ifjuság, hanem tanuljon.

Hát hiszen szólásmódnak elég hangzatos ez az utóbbi kijelentés, gyakorlatilag azonban nemcsak keresztülvihetetlen, de helytelen is.

Nem mondom, hogy az ifjuság olyanra legyen, mint a politikus eszifadia, aki még a mesterségét is elfelejti a sok politizálás miatt. Azt sem mondom, hogy az iskola politikai kaszinóvá nőjje ki magát. De, hogy például még a főiskolai polgárságtól is zokon vegyük, ha hazája sorsa iránt érdeklődik, ha a nemzeti ügyért lelkesedik, — az igenis helytelen.

Persze rosszul esett a másik irány híveinek, midőn a lelkes magyar fiatalság ezrei vonultak fel Budapest utcáin és feltartóztatatlanul üntettek a nemzet jogos követelése mellett. Elhiszem, hogy rosszul esett. De vajjon ki tud okokat felhozni a mellett, hogy az ifjuság hazafias lelkesedését ne nyilváníthassa külsőleg is?

Bizony ne ítéljük el az ifjuságot, ha a nemzeti ügyet testestül lelkestül magáévá teszi. Mire megöregszünk, legnagyobb részünkbenől ugyis kivesszük minden lelkesedést. Hova lennénk tehát, ha már az ifjuságot is megfosztanák attól, hogy romlatlan, önzetlen, tiszta érzelmeit szabadon kifejezhesse?

Hivatkozom nem kisebb emberekre, mint Deák Ferencre és Bismarckra, akik egyértelműleg oda nyilatkoztak, hogy jaj annak az országnak, melynek még az ifjusága sem tud a szó igaz és hamisítatlan értelmében vett nemzeti eszméért lelkesedni! Hát Petőfi hogy menyörgött. A magyar ifjusághoz? Még középiskolai tanuló voltam, midőn történelmi tanárom egy ízben azt kérdezte valamelyik társamtól, hogy melyik politikai pártnak a híve. Nem tudom mi indította társamat a meglepetést keltő feleletre, de elég az hozzá, hogy „kormánypártinak” mondotta magát. A lelkes professzor azonban alaposan lefőzte a fiatal mamelukot, kijelentvén, hogy jó magyar ifju csak egy párthoz vonzódnak és ez a — függetlenségi párt.

Nem akarok e cikkely keretében párt-politikai szempontokból szólni. De nem hallgathatom el, hogy minden tekintetben helyessem tanárom eljárását. Nem is jutott eszünkbe azután már egyikünknek sem, hogy letagadjuk legbensőbb meggyőződéseinket.

Az ifjuság hazafias lelkesedése nemcsak megengedhető, de egyenesen szükséges dolog. A leghatározottabban elítélendő tehát az a felfogás, mely az ifjuságból ki akarja ölni a lelkesedést és ennek megnyilvánulását.

Aki őszintén szívén viseli nemzete sorsát, az csak büszke lehet arra, hogy az ifjuság lelkében lángolva ég a hazaszeretet szent tüze!

Egyház és iskola.

Az alsószabolcsi hajduvidéki egyházmegye ma délelőtt a vármegyeház nagytermében közgyűlést tart melyen dr. Balhazár Dezső esperes elnököl. A közgyűlés egyedül tárgya a Lengyel Imre elhalálozásával megüresedett gondnoki állás betöltésére való szavazás elrendelése. Az előjelekből ítélve a

megüresedett gondnoki állásra Rísó Gyula alispánt fogják megválasztani. A szavazatokat július hó 1-ére kell beadni.

Árvák ruházata. Az ev. ref. egyház az általa segélyezett árvák ruházata szállítására pályázatot hirdet, mely e hó 14-én szerdán járt le. Az árvagyűbi bizottság tegnap délután Harsányi Gusztáv elnöke alatt tartott ülésén döntött a kitűzött határidőre beküldött pályázatok felett. Négy pályázat érkezett be, melyek közül a bizottság Kardos László és Sütös József szakértők birálata meghallgatása után Máyer Jenő debreceni kereskedőt fogadta el. Az elmúlt évben nem debreceni kereskedő nyerte el a szállítást, most azonban dacára annak, hogy a régi szállító cég a legkedvezőbb feltételek mellett ajánlotta fel a szállítást nem bízták meg azzal. Máyer János ugyanis 18 korona egységár mellett tett ajánlatot a szállításra 3 százalék engedménnyel, a tavalyi szállító cég pedig ugyan olyan egységár és 6 százalék engedmény megjelölésével terjesztette be pályázatát. A bizottság azonban tekintve a két pályázó ajánlata közötti aránylag csekély különbséget a szállítás odaitélésénél inkább debreceni kereskedőt részesített előnyben.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— jun. 16.

Vallásos ember volt József főherceg.

Mikor kedves, szép, daltias, magyaros fia, László főherceg sirbaszállt, a keresztény vértanu megnyugvásával rebegte:

— Lacinak most már jó a dolga. Isten adta, Isten vette el, áldassék érte szent nevel!

A haldokló ifjut pedig látományok környezték. Végtelen messziségbe siető hajót látott az ürben.

— Micsoda hajó az? Kérdő zokogó anyjától.

— Krisztus! felelte elhaló szóvala fájdalma által szegényebbnél is szegényebb királyi hercegnő.

Az ifju erre boldogan elmosolyodott és kiszenvedett...

Ez pedig úgy történt, a hogy elmondottuk.

A vallásos család fő haláláról tanácskozik a főrendiház. Egyetlenegy főpap sem jelenik ott meg. Hajókáznak, ki Abbázia, ki Capri szigete, ki másfelé. De melyikök hajójának a neve „Krisztus“?

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— június 16.

A kit útja a Pallagon viz keresztül, az megdöbbenéssel látja, hogy milyen soványok a debreceni gazdasági tanintézet mintagazdaságának az állatai.

Megolvasható, valamennyinek az oldalbordáját.

Ennek oka nem lehet egyéb, mint az, hogy ez a szegény jószág é h e z i k.

Ugy is van. Az ex-lex-ben nem utalványozza ki a kormány a takarmányra szükséges pénzt. Mit nekik, hogy kárját vallják a tanuló ifjuság érdekei és mit, hogy a mintagazdaság marhaállománya elsatnyul?

Másra kell a pénz. Bezzeg kifizetik a Perczel Dezső kegydíját. A kegydíjjas urakat biztosabb tartalmu jászlak elé állítják.

A Pallag intézőségének pedig legyen egy kis magához való élelmessége.

Járjanak utána a dolognak. Ha pénzt nem is kapnak, szerezzenek a jószágnak patika-jogot, vagy fogorvosi diplomát.

Hiszen — Tisza gróf ugysem szívesen osztja ezeket arra termelt emberi lénynek. Caligula lova az ő ideálja.

Ezen a réven talán jól lakhatik az elgyötört jószág — akár ex-lexben is!

A norvég forradalomról.

— Levél Krisztiániából. —

Érdekes levelet írt egy Krisztiániában időzött fiatal hölgy egy barátjának. Közöljük belőle a következő általános érdekű részeket:

... Elképzelheted az örömet, a mikor a Grand Hotel terraszára kiülve, hirtelen egy camelot jelenik meg az ajtóban, és ünnepléses hangon jelenti:

— A storthing határozata egyhangú...

Az emberek egymás után szedik el a lappeldányokat.

A mellettem levő asztalon az egyik ur odaszól a másikhoz, — még pedig német nyelven:

— Ez a forradalom.

Már a vonaton magyarázta nekem egy szőke norvég ur, hogy miről van tulajdonképpen szó és így megértettem. Magam is kíváncsi voltam, hogy mit fog határozni a storthing, noha előrelátható volt, mert hiszen az egész szavazási komédia a formalitások szigorú figyelembe vételével folyt le. Ebbe a svédnek ugyan bele nem kapaszkodhatnak. Minden úgy történt, a hogy történnie kellett.

A ki egyszer látott egy norvéget reggelizni, a harminckét különböző tartalmu táblát metodikusan szedte ki, a helyes egymásután figyelembevételével, a sok hal, hus s tojás étket, az bizonyosra veheti, hogy — a storthing szavazása pontos vala.

Most már jöhet a király s dróton vagy dróttalanul küldött táviratban, tintás vagy géppel másolt levélben vagy akár nyomtatásban tiltakozhat ellene.

A szabályok betartvák, mehet bucsuzkodni. Norvégia szabad. Norvégia leszaggatja az unió zászlókat s önálló állam lesz.

Ne hidd, hogy mindezt magamtól tudom. De a szőke norvég bácsi, a ki ide ült az asztalunkhoz, a kellő nyugalommal adja elő és én hiszek neki.

Láttam norvéget reggelizni.

Megkértem az uracskámat, hogy gyereünk a barrikádokra.

A szőke norvég ur mosolygott.

— Barrikádok? De hiszen a szabályokat betartottuk? Mindenki helyesli a határozatot? Tudta előre, hónapok óta mindenki, hogy így lesz. Egy párt az ország. Mindenki megértette, hogy itt a veszély s a svédnek tulzott követeléseivel szemben csak egy a teendő: összetartani és szavazni. Nem, itt nem talál barrikádokat. De ha úgy tetszik, azért mehetünk.

Mentünk. A Johannes-gadén alig volt ember. A rikkancok házról-házra jártak a lapokkal és adták be a boltokba a segédeknek, a kik némi érdeklődéssel megforgatták a lapot és vitték be az irodába.

Valóban, barrikádok helyett még utcai csoportosulást se láttam. — Kellemes, szép tavaszi este volt, s mentem a parlament felé, hogy aztán az Ibsen háza előtt sétáljak el. Az öreg ur ott ült az ablaka előtt s nézte a járókelőket.

Vajjon mit gondolhat?

Eszembe jutott, hogy milyen nagy szabadságrajongó volt fiatal korában. Másnap

jelentette is a szőke norvég ur, hogy Ibsen a hír hallatára felkiáltott:

— Csak hogy végre szabad lesz hazám!

Ezt vártam tőle. Az öreg ur most is fiatal julirevolucionista. Hej, ha a többi norvég is olyan volna, nem unatkoztam volna a norvég forradalom napján Krisztiániában.

— **A kis vasut megállóhelyei.** Debrecen város tanácsának tegnapi ülésén szóesett a kisvasut megálló helyeiről, a melyek oly fölös számmal vannak ez idő szerint, hogy s kisvasut csaknem minden 200 kerék fordulónál megáll. Minthogy három megálló hely teljesen szükségtelen az igazgatóság bejelentette a tanácsnak, hogy a nagyvonalon a kis vonat kózkórháznál a Sestakerti bejárónál, és a Csiszváznál fog megállani. A Simonyi villa mellett a megálló helyet megszüntetik. A tanács ezt tudomásul vette.

— **A hortobágyi sáskairtás.** Tízvalévő, hogy Debrecen város közgyűlése a Hortobágyi sáskairtás céljaira 10 ezer koronát szavazott meg előlegképen. Minthogy ez a költség nem elegeadó a pusztítás keresztül vitelére a földmivelésügyi miniszterhez írt fel annak idején a város. A miniszter azonban távirati uton közölte, hogy ő 10,000 koronánál többet az államkincstár terhére nem vett fel, tehát pénzt nem adhat, mindamelllett utasítja a várost, hogy a költségeket valamely alapból előlegezze. A városi tanács tegnap elhatározta, hogy most sürgős felterjesztésben tudatja a miniszterrel, hogy csak abban az esetben folyósíthat valamelyes összeget, ha a miniszter ezt az államkincstár terhére mintegy előlegként kéri. — Tekintve, hogy a sáskairtás költségei tulajdonképen az államkincstárt terhelnék egészen, mert a védelem több község és város érdekében történik, nemcsak Debrecenért, igen valószínű, hogy ezt a miniszter be fogja látni.

— **Áthelyezés.** Debreceni József szoboszlói járásbírói irnokot a debreceni törvényszékhez helyezték át.

— **A csendőrség fizetés emelése.** A belügyminiszter már régebben tervbe vette a csendőrség fizetésének felemelését, melyet most meg is valósított. A csendőrség mostani törzsfizetése sokkal nagyobb mint eddig volt és ezzel természetesen csábítóbb lett a csendőri pálya. Eddig is számosan jelentkeztek fölvetel végett, de ezután még sokkal többen kíváncsiak a csendőri uniformis után. Az egyes rendfokozatonként osztályozva a miniszter megállapítása szerint a járásörmester törzszetése időszerint 1440, az örmesteré 1200, az őrsvezető 1000 és a közcsendőre 800 korona. Ezenkívül van a rendes fizetési pótlék, mely mindegyik rendfokozatnál 15 év alatt fokozatosan 400 koronáig emelkedik. Így a járásörmester fizetése 15 év elteltével 1840, az örmesteré 1600, az őrsvezető 1400 és a közcsendőre 1200 korona. A kint teljesített járőri szolgálat alkalmával élélmzési pótlék napi egy korona. Vannak aztán még ezenfelül is különféle pótlékok, melyek összegezve igen tekintélyes összeget képeznek. Engedélyezve van a nőülés. A nő családny ember, közül akik nem laknak a laktanyában 350 korona lakbért kapnak. Ruházati általányok a gyalog csendőrségnek 90 a lovas csendőrségnek 140 korona. Bizony nagyon üdvös lenne, ha a város is volna egy kis áldozatot a rendőrség fizetése emelése körül.

— **A zenede vizsgája.** A debreceni zenede egyleti helyiségében június hó 20-án kedden, este 7 és fél órakor vizsgálati hang-

versenyt rendez. A hangverseny műsora a következő: 1. Verdi J. Nabuccodonosor dal-művből. Szárnyat ölt fel... Minályi K. Esti dal. Előadja Husz Lajos karizy vezetése alatt: a zenede vegyes énekkara. 2. Raff J. 79. mű. Cachouche caprice. Előadja: Eggmann Margit (Zongora tanszak közép tanfolyam VI. o.) Tanár: W. Domanczyk M. 3. Rubins ein — Popper. Mésodie. Golterman J. Capriccio. Előadja: Hajdu István (Gordonka tanszak V. o. Tanár: Füreli Simon. 4. Glinka — Balakirew. Laloutte. Moszkowski M. 36. mű. 6. sz. Edincelles. Előadja Szathmári Ecsébet (Zongora tanszak kiművelési tanfolyam II. o.) Tanár Füreli Simon. 5. Weniavski H. 6. mű. Souvenir de Moscou. Előadja: Durvas György (Hegedi tanszak kiművelési tanf. I. o.) Tanár Füreli József. 6. Schumann R. 54. mű. Zongora verseny. A. moll. Allegro affektuoso. Előadja Domanczyk E. (Zongora tanszak kiművelési tanf. I. o.) Második zongorán kíséri tanárja: W. Domanczyk M. 7. Schubert F. 125. mű. 1. sz. Vonós négyes. Allegro moderato. Adagio. Scherzo. Előadja: Durvas György (hegedű), Wesprényi Andr. (hegedű), Hajdu Miklós (négy hegedű) és Hajdu István (gordonka). Tanár Füreli József. 8. Liszt F. 16. ik magyar rhapsodia (Szózat, Hymnus). Előadja Jablonczay Lenke (Zongora tanszak kiművelési tanf. II. o.) Tanár: W. Domanczyk M. Helytak: a 3. elű széksorban száronzatlan ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint állóhely ára 20 fillér. E csekély díj a rend fontartása s előszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordittatik. Pénztárnyitás 6 és fél órakor.

— **Petőfi dalkör mulatsága.** A Petőfi dalkör is kiveszi részét a nyári mulatságokból. E hó 21-én a nagyvonalú Dobos pavillonban háziestélyt rendez, melyre máris nagyban folytak az előkészületek. A rendezőség mindent elkövet a mulatság sikerének érdekében. A megívókat a napokban fogják szétküldeni.

— **Elveszett pénz.** A mezőrendőrkapitányság jelenli a következőket: Nagy Sándor Tanár utca 16. sz. lakos pénzűgyőrségi szolgáló a mai napon dőlelőt, míg lakásáról a postahivatalb. ment, a nála levő iratok közül egy dróton levő 100 koronás bankjegyet az utcán elvesztett. A megtaláló 20 korona jutalomdíjban részesül.

— **Évzáró gyűlés.** A joghallgatók segítő egyesülete e hó 16. án délután 6 órakor tartja évzáró gyűlését a főiskolai akadémia IV. számú termében. Tárnyak: a szünidei bizottság megalakítása, továbbá a tisztikar és választmány felmentése.

— **A rendőrség felhívása.** Vettük a következőket: Felhivatik azon ismert egyén, a ki f. hó 14-én a vasuti állomáson a koscsiba felejtett china ezüst evőkészletet magával vitte, hogy szolgáltatassa be a rkap. bünygyi osztályához, mert ellenkező esetben ellene jogtalan elsaajátítás miatt az eljárás megindittatik.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Frankel Olga izr. 7 hónapos, Gáborján Szabó Jolán ev. ref. 4 hónapos, Enber Lajos r. kath. 9 hónapos, özv. Fürt Adolfné ev. ref. 72 éves, Szabó Eszter ev. ref. 17 éves, Kakuk András ev. ref. 41 éves, Szalics Margit ev. ref. 3 hónapos, Biriányi Ferenc ev. ref. 7 éves.

— **Műkedvelő előadás.** A kereskedő ifjak, mint minden évben, úgy az idén is megtartják szokásos nyári mulatságukat. — Ezuttal a augusztus hó 5-én a Margit fürdő disztermében rendezik azt mikedvelő előadással egybekötve. A mulatság előkészületei már nagyban folytak. A rendezőség fáradhatatlan tevékenységet és buzgalmat fejt ki, hogy minél sikerültebb legyen és pedig annál is inkább, mivel a befolyó összeget a kereskedő segédek betegsegélyző pénztára a „Beteg Otthon” javára

fordítják. A műkedvelők, akik már előre is biztosítják az előadás sikerét Kovalicky kiváló színművét a Harang-ot fogják színre hozni. Az előadást tánc követi. A mulatság iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Köszönet és nyilvános nyugtató.**
Az iparos tanulók ösztöndíj összegehez kegyes adományokkal járultak: Serly Ede ur 4, Dinnyés Gyula ur az asztalos társulat részéről 10, Debreceni Károly ur a csizmadia társulat részéről 10 koronával. Fogadják az ipariskolai bizottság és a jutalmazandó tanulók nevében szíves köszönetemet. Dócy Geodeon, ip. tanonciskolai igazgató.

— **Tolvaj férj.** Sebők Mihályné bal-mazujvárosi lakos napszámosnő már körülbelül négy hónapja különváltva él az urától.

— **Megunták a nyugtalan családi életet,** az örökös civakodást és elhagyták egymást. Ami kis holmijuk volt azon békességesen megosztottak. Azután nem törődtek egymással, mindegyikük élt, ahogy tudott keresményéből. A napokban az asszony valami végett bejött Debrecenbe és távolléte idejéig holmiját Nagy Sándorné nevű szomszédasszonyára bízta. A férj ezalatt meglátogatta Nagynét és minden tiltakozása ellenére elvitte tőle felesége több ruha darabját és ágyneműjét. — A feleség értesülve az ura tettéről a debreceni rendőrségnél panaszt emelt ellene lopás miatt.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház.** Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakatban.

— **Speciálista** férfi, fiu és gyermek szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

— **Használja a híres Hajdusági peárot.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógy szerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszervi gyogyszertár.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Vashington, jun. 15. Hivatalosan kijelentik, hogy az orosz és a japán kormány Washington, Hágát vagy Genfét veszi tekintetbe a két állam kiküldöttjeinek tanácskozási helyeképen.

London, jun. 15. A Daily Telegraph tokiói jelentése szerint a japánok összes tengeri vesztesége az egész háború alatt a következő: meghalt 221 tiszt és 1782 főnyi legénység; Megsebesült 170 tiszt és 14,997 egyéb katona.

Pétváry, junius 15. A Mandzsországi orosz hadvezérek táviratot küldtek a cárnak, a melyben a béketárgyalások ellen tiltakoznak és a legnagyobb energiával követelik a háború folytatását.

Tokió, junius 15. A döntő ütközet megkezdődött Linevics ellen. Az orosz hadsereg reménytelen helyzetben van. Az előcsatározások alkalmával az oroszokat a japánok kiverték hadállásaikból.

A meggyilkolt miniszterelnök.

Athén, junius 15. Delijannisz miniszterelnök temetése királyi rendelet szerint állami költségén történik és az elhunytat a legnagyobb katonai tisztességgel temetik. Egész Görögország gyászol. Politikai körökben Delijannisz halála nagy zavart okozott. Még nem tudni, ki veszi át a Delijannisz párt vezetését. Obskouces, Ralli, Mavromihalis vagy Cailis. A király nem akarja felcsatolni a kamarát és azt akarja, hogy a kamara határozza el a Delijanniszól javasolt gazdasági intézkedések végrehajtását. A tőzsdén a miniszterelnök halála csökkenést idézett elő. A börze a temetés utánig zárva marad. A gyilkos teljesen elzüllött ember. Ujabbban kijelentette, hogy azért követte el a merényletet, hogy megbosszulja magát, mert egy jétekbank bezárása következtében elvesztette állását és inségbe került.

A pusztító vihar.

Konstantinápoly, junius 15. A pünkösdi vasárnapi vihar alkalmából 12-en pusztultak el. Körülbelül 190-en sebesültek meg és 30 ház dőlt be. Körülbelül száz ház nagyobb mértékben, több száz pedig kisebb tokban rongálódott meg. A vihar okozta anyagi kár megtehetősen jelentékeny de egyelőre még nem állapították meg. A pünkösdi hétfői jégverés csak a kertekben és földeken tett kárt. Több ezer ablak zuzott össze. A szokatlan, több napig tartott eső ma megszűnt.

Halálos ítélet.

Eszék, jun. 15. A helyi bíróság halálra ítélte Vlaznic Anna 50 éves nőt, 80 éves férjének megmérgezése miatt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, junius 15.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 15,000 méter mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül, tengeri tartott, a többi forgalom nélkül. Idő: boros.

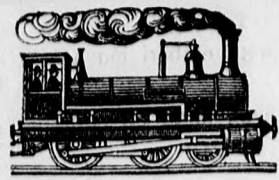
Buza októberre	15.82—84.
Rozs októberre	12.84—86.
Zab októberre	11.04—06
Tengeri júliusra	14.98—15.00.
májusra	11.04—06.
Repece augusztusra	24.50—70

Nyílt-tér.

Glycerin szappan

egy féldecivel, mint gyermekeknek a leggyöngyözőbb korban a legkifűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobb eredménnyel használt.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május ho 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12 05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
	m. á. vasutól	reggel 5 35
	vásártérről —	reggel 5 44
	m. á. vasutól	d. e. 8 09
	vásártérről —	d. e. 8 16
H-Böszörmény	m. á. vasutól	d. u. 11 11
B.-Sz.-Mihály	vásártérről —	d. u. 11 20
felé	m. á. vasutól	d. u. 4 41
	vásártérről —	d. u. 4 54
	m. á. vasutól	este 7 —
	vásártérről —	este 7 07
F.-Abony felé	m. á. vasutól	reggel 4 35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Bpestre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reg. el	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	2 29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegebről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
	vásártérre —	reggel 7 33
	mávasuthoz	d. e. 7 40
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	este 6 22
H-Böszörmény	mávasuthoz	este 6 28
felől	vásártérre —	d. u. 3 29
	mávasuthoz	d. u. 3 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 13

Rohits-Sauerbrunn

STEIERORSZAG

Vasut, posta és táviró. — Prospektus ingyen.

Világhírű gyógyhely gyomor-, bél-, máj- és vesebajok, idült székrekedés, aranyér epekő, elhízás cukorbetegség, kőszvény, torok-, gége- és légesőhurutok ellen. „Ten pel-és Styria“ forrás a Karlsbad és Marienbad forrásainak egyenértékesei. Nagy hydro-elektro-mechano-therapeutikai gyógyintézet: hidegviz-gyógyimód, villamos fény- és kádfürdők, forró lég- és gőzfürdők inhalatorium, pneumatikus készülék, vill. masszázs, gyógytornászat. Ásvány viz-, szén-savas-, só-, és fenyőfürdők. Uszoda. Főnséges fekvés erdők, hegyek közepette. Élénben gazdag, teljesen portmentes levegő. Modern kényelem, elegáns, hotelek és villák. Elképzelhetetlen mindenféle sport, kirándulások.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény is volt képes a 40 év óta levált Dr. Lengyel frigyos

Nyírfa-Balzsam

féle

gyógyereket hátrébe szorítani ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon inajdonsággal bír hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehálik és az ily módon tisztított bőr alatt levő réteg üde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egy idejűleg megszűnik mindennemű kiütés, szeplő, folt, vörösség és anyajegy az arcok és híműhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arczsin friss és élénk színezetet nyer

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.

Dr. Lengyel féle benzoé-szappan darabonként 120 és 70 fillér wegen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban gyógyszerkereskedésben és illatszertárakban továbbá a főraktárban.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.
Mindenütt a „NANDOR” gyógyszerárakban
Váci-körút.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye
Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●

! Agy- és asztalterítők !

! ●● Linoleum ●● !

Óriási raktár

Nyilóvirágok, csokrok, kocsorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvak, gyümölcsfák, díszcserjék, gümőkácfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottatik.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hiteltank nyereségy sorsjegyek.
3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
3% évente 6 korona kamat jövedelmesség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 fides részlet kifizetése ellenében,

jogot szerez, az időközben esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 db eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank-

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetlen féregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen:

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőzezy István
Havas József
Jósa és Jóra
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhn Henrik
Korlácsy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Riekl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőzezy István
Böszörményi István
Molnár Jenő
Kornhoffer József
Kertész Miklós

Berettyóujfalu:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Mária

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

